

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 Oslo

Deres ref.

Vår ref. 18/38-1

Dato 02.05.2018

Oppdragsbrev nr. 2/2018 til PODUtvikling, implementering og drift av inn- og utreiseprogrammet (EES) og fremreiseprogrammet (ETIAS).

Oppdragsbrev nr:	2/2018	Tillegg nr.	
Oppdrag:	Utvikling, implementering og drift av inn- og utreiseprogrammet i Schengen-samarbeidet (EES) og systemet for fremreisetillatelse til Schengen-området (ETIAS)		
Frist for tilbakemelding:	Norge skal ha gjennomført nødvendige nasjonale forberedelser og være klare til å anvende EES og ETIAS i samsvar med systemenes rettsakter innen tidspunktene for iverksettelse fastsatt av Kommisjonen. Politidirektoratet skal rapportere om fremdrift tertialvis til systemene er i funksjon.		
Budsjettkapittel, post og evt. prosjektnummer:	Kap. 440, post 01 og Kap. 490, post 01.		

Bakgrunn for oppdraget:

Rettsakten for inn- og utreiseprogrammet (Entry/Exit System – EES) ble vedtatt 20. november 2017. Hovedformålet med systemet er å effektivisere grensepasseringsprosessen samtidig som kvaliteten i yttergrenseforvaltningen økes. Dermed skal en ressurseffektivt kunne håndtere den forventede økningen i inn- og utpasseringer over Schengen-samarbeidets yttergrenser, få informasjon om hvilke tredjestatsborgere som befinner seg på korttidsopphold på Schengen-territoriet samt styrke kampen mot grenseoverskridende kriminalitet og terrorisme. Foreløpig er tidspunkt for ikrafttredelse av EES varslet å være mot slutten av 2020.

Det er sannsynlig at man i løpet av første halvår 2018 vil oppnå enighet om fremreiseprogrammet (ETIAS). Rettsakten for systemet vil dermed kunne vedtas. Formålet med

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4a
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Politiavdelingen
Telefaks
22 24 95 30

Saksbehandler
Kristian Kaspersen
91185400
kristian.kaspersen@jd.dep.no

systemet er å avhjelpe mangelen på forhåndskunnskap om visumfrie tredjelandsborgere som reiser til Schengen-området. ETIAS vil, gjennom utstedelse av/avslag på tillatelse til å reise frem til Schengen yttergrense, kunne vurdere og avgjøre om visumfrie tredjelandsborgere som ønsker å reise til Schengen-området utgjør en sikkerhetsrisiko, en risiko for folkehelsen eller en risiko for ulovlig migrasjon allerede før de ankommer yttergrensen. Ved yttergrensen vil grensekontroll bli foretatt som normalt før innpassering. ETIAS vil bygge på den tekniske strukturen for EES, og forventes å tre i kraft i løpet av første halvår 2021.

En forutsetning for at både inn- og utreisesystemet og fremreisesystemet skal kunne fungere, er at de implementeres og anvendes samtidig av alle Schengen-landene. Dette innebærer at dersom ett medlemsland ikke har foretatt nødvendige nasjonale forberedelser til tidspunktet for ikrafttredelse, vil systemene antakeligvis ikke kunne tre i kraft som forutsatt. Det er derfor nødvendig med en tydelig nasjonal forankring av ansvar for utvikling, implementering og drift av systemene.

Beskrivelse av oppdraget:

Entry/Exit System

Inn- og utreisesystemet skal utvikles og driftes av eu-LISA, jf. EES-forordningen artikkel 5. Eu-LISAs utviklings- og driftsansvar er nærmere beskrevet i artikkel 37. De enkelte medlemsstatene er ansvarlige for nødvendig tilpasning/utvikling av sine systemer for grensekontroll slik at EES kan benyttes som forutsatt, herunder også anskaffelse av nødvendig teknisk infrastruktur. Det enkelte medlemsland vil også måtte gjøre nødvendige nasjonale tilpasninger for rettshåndhevende myndigheters tilgang til systemet. Oppgavene tillagt medlemsstatene nasjonalt fremgår blant annet av EES-forordningen artikkel 38.

Vi ber om at Politidirektoratet forestår den nødvendige nasjonale utviklingen og implementeringen for at Norge tidsriktig skal kunne koble seg til og benytte EES som forutsatt i regelverket, herunder også tilgang for rettshåndhevende myndigheter. Arbeidet må skje i nødvendig samarbeid med Utlendingsdirektoratet som ansvarlig for VIS, og med Datatilsynet for å sikre overholdelse av kravet til personvern osv. Utvikling og implementering må også skje i samarbeid med eu-LISA og Kommisjonen, og vi ber om at Politidirektoratet deltar som norsk representant i Smart Borders Committee. Arbeidet i denne komiteen vil antakeligvis også omfatte utvikling og implementering av ETIAS.

ETIAS

Sentralløsningen for fremreisesystemet skal utvikles og driftes av eu-LISA, jf. ETIAS-forordningen artikkel 63 og 64. Medlemsstatenes utviklings- og driftsansvar fremgår av artikkel 65, og innebærer blant annet etablering av en nasjonal enhet. Denne er også nærmere beskrevet i artikkel 8. I tillegg er ansvaret for å gi rettshåndhevende myndigheter tilgang til systemet lagt til medlemsstatene.

Vi ber om at Politidirektoratet forestår den nødvendige nasjonale utviklingen og implementeringen for at Norge tidsriktig skal kunne koble seg til og benytte ETIAS som forutsatt i regelverket, herunder for tilgang til systemet for rettshåndhevende myndigheter. Arbeidet må skje i nødvendig samarbeid med Utlendingsdirektoratet, og

med Datatilsynet for å sikre overholdelse av kravet til personvern osv. Utvikling og implementering må også skje i samarbeid med eu-LISA og Kommisjonen.

Departementet ber videre om at Norges nasjonale enhet for ETIAS, jf. artikkel 8, plasseres i politistrukturen. Det er ønskelig at innplassering i eksisterende enheter vurderes, og at innplassering i politistrukturen uansett skjer slik at departementet ikke vil være klageinstans for klage på vedtak om avslag på søknad om fremreisetillatelse.

Dokumentasjon

POD bes om å utarbeide et styringsdokument for prosjektet. Styringsdokumentet skal gi et helhetlig mandat, med tilhørende rammer (tid, kostnad, ytelse) for styringen av prosjekter frem til overføring til drift. Dette inkluderer avklaringer rundt budsjett/ressurstilgang for hele prosjektperioden, samt beskrivelse av hvordan usikkerheter og avvik skal håndteres.

I tillegg skal det utarbeides en milepælsplan for hele prosjektperioden som grunnlag for fremdriftsrapportering til JD. Videre skal det utarbeides en usikkerhetsanalyse med angivelse av de mest fremtredende risikoene i prosjektet. Usikkerhetsanalysen skal benyttes som grunnlag til å holde et oppdatert risikobilde, og dokumentere hvilke tiltak som er iverksatt og når og hvordan effekten av tiltaket forventes å redusere risikoen.

Dokumentene oversendes departementet innen 31. august 2018.

Rapportering

Vi ber om at Politidirektoratet tertialvis skriftlig rapporterer på fremdriften for utvikling og etablering av EES og ETIAS i forbindelse med den ordinære styringsdialogen. Rapportering skal skje fra og med andre tertial 2018. Rapporteringen skal inneholde en fremdriftsrapportering i forhold til fremlagt milepælsplan, oppnådde milepæler/leveranser og gjenstående arbeid, økonomi og ressursbruk hittil og fremover, identifiserte risikoer samt hvilke risikoreducerende tiltak som er truffet. Dialog rundt rapportenes innhold vil bli nærmere diskutert etter første rapportering.

Økonomiske og administrative forhold

Politidirektoratet må planlegge for at utgifter til utvikling, implementering og drift dekkes innenfor politiets eksisterende budsjetttrammer. Spørsmål om tilleggsbevilgninger håndteres i den ordinære budsjettprosessen. Direktoratet må i sin planlegging ta høyde for at tidspunktene for ikrafttredelse kan bli forskjøvet. Det forutsettes at Politidirektoratet benytter de finansieringsmulighetene rettsaktene åpner for, jf. EES-forordningen artikkel 64 og ETIAS-forordningen artikkel 74, samt gjennom ISF.

Med hilsen

Unni Gunnes
ekspedisjonssjef

Steffen Evju

avdelingsdirektør